

6. Eždakov N. W.: *Zivotnovodstvo* 9, 50, 1971.
7. Fritz J. C., Wharton F. D., Classeñ L. J.: *Poult. Sci.* 38, 1205, 1959.
8. Guara T.: *Studia nad wykorzystaniem grzybní Aspergillus niger w żywieniu kurcząt rzeźnych*. Praca doktorska AR Wrocław 1972.
9. Leong K. C., Jensen L. S., Mc Ginnis J.: *Poult. Sci.* 41, 36, 1962.
10. Neudoerfer T. T., Smith R. E.: *Can. J. Anim. Sci.* 49, 205, 1969.
11. Nierodzik A., Dubicka K., Rzeszevska Z.: *Biul. Inf. Przem. Pasz.* 2, 20, 1971.
12. Peterson C. F., Sauter E. A.: *Poult. Sci.* 47, 1919, 1968.
13. Pinkiewicz E.: *Badania laboratoryjne w chorobach zwierząt*. PWRIL 1971.
14. Potter L. M., Stutz N. W., Matterson L. D.: *Poult. Sci.* 44, 565, 1965.
15. Rose R. J., Arscot G. H.: *Poult. Sci.* 41, 124, 1962.
16. Sotun A. S.: *Vest. Selchoz. Nauki*. Moskwa 7, 69, 1968.
17. Willingham E. H.: *Poult. Sci.* 43, 1376, 1964.
18. Zobac P.: *Krmivarstvi* 6, 15, 1971.

Adres autora: doc. dr habil. Aleksander Króliczek, ul. Kurowska 7 m 2, 50-560 Wrocław.

Круличек А., Шопя Л., Квятковски Т. — Исследования по применению энзимов в кормах для домашней птицы.

Исследовали влияние плесневых энзиматических (протеолитических и амилолитических) препаратов у цыплят на привесы, использование кормов и основные компоненты крови (количество эритроцитов, содержание полного белка, полного и эстрифицированного холестерина в сыворотке крови). Цыплят

кормили промышленным кормовым концентратом DK с добавлением 0,015, 0,030 и 0,045% отдельных ферментов. Существенного улучшения определенных продуктивных параметров не установили, хотя средний вес цыплят и использование кормов в группах получающих ферменты были лучше. Не установили также изменений в диапазоне исследованных биохимических индикаторов крови подопытных животных.

Króliczek A., Szopa L., Kwiatkowski T. — **Investigations on the application of enzymes to foddere for poultry.**

The authors have examined the effect of mildew enzyme preparations with proteolytic and amylolytic activity, used as a supplement to food for chickens, on body weight gains, food utilization and some biochemical indices in the blood (erythrocyte count, haemoglobin level, content of total and esterified cholesterol in the serum). Chickens were fed with the compound feed „DK” with the addition of 0.015; 0.030; and 0.045 per cent of enzymes seperately. No evident improvement of performance was stated, although th mean body weight and utilization of food were better in the groups of animals fed with the addition of enzymes than those in the control group. Similarly, biochemical blood indices of experimental chickens did not differ from those of the control group.

CHOROBY ZAKAŻNE I INWAZYJNE

WŁADYSŁAW LUTYŃSKI
Warszawa

Zabicie zwierzęcia jako środek zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych w świetle przepisów prawnych

Podstawowym środkiem zwalczania wielu zaraźliwych chorób zwierzęcych jest likwidacja źródła zarazy przez zabicie zwierząt nią dotkniętych, a często też zwierząt podejrzanych o zarażenie się. Polskie przepisy o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, jak i o zwalczaniu chorób zakaźnych, przewidują stosowanie tego środka m. in. w razie wybuchu takich chorób zaraźliwych jak pryszczycza, brucelozą, księgosusz, zaraza płucna bydła, gruźlica bydła, nosaczna zwierząt jednokopytowych, niedokrwistość zakaźna koni, zaraza stadnicza koni, pomór i zaraza świń, choroba pęcherzykowa świń, myksomatoza królików, pomór rzekomy i cholera drobiu, choroby zwierząt mogące przeniesić się na ludzi. Niezależnie od tego przy podejrzeniu każdej choroby zaraźliwej w określonych warunkach (konieczność przeprowadzenia sekcji niezbędna, według opinii urzędowego lekarza weterynarii, do stwierdzenia choroby zaraźliwej, przy braku zwierzęcia padłego lub zabitego) może być wydana decyzja o zabicu zwierzęcia dla celów rozpoznawczych.

W tym stanie rzeczy można stwierdzić, że w Polsce istnieją dostateczne podstawy prawne do wydawania decyzji administracyjnych, nakazujących zabicie zwierząt dotkniętych lub

podejrzanych o choroby zaraźliwe w tych wszystkich przypadkach, w których przemawiają za tym uzasadnione względy epizootologiczne. Dość powszechny jest natomiast pogląd, że pewne trudności występują przy realizacji decyzji administracyjnych nakazujących zabicie zwierzęcia z tych względów i tym bardziej, że ta faza postępowania przeciwepizootycznego nie jest w dostateczny sposób unormowana w przedwojennych, dotychczas obowiązujących przepisach rozporządzenia Prezydenta RP o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, co zresztą jest zrozumiałe ze względu na odmienne obecnie zasady skupu zwierząt rzeźnych i organizacji rynku mięsnego. Przesłanki merytoryczne trudności te zwiększają. Polegają one na pewnych oporach ze strony przemysłu mięsnego i spółdzielczości, realizującej niektóre zadania tego przemysłu w likwidacji zwierząt w związku ze zwalczaniem chorób zaraźliwych, spowodowanych m. in. brakiem w niektórych zakładach odpowiednich rzeźni sanitarnych i środków transportu, niedogodnościami technicznymi związanymi z kwalifikowanym ubojem zwierząt chorych lub podejrzanych i szczególnym postępowaniem związanym z takim ubojem (uboje w

odrębnych cyklach, odkażanie itp.), tradycyjnym, niedostosowanym do obecnych warunków sposobem wykorzystania mięsa podlegającego ograniczeniom ze względów sanitarno-weterynaryjnych. Dodatkową trudnością są też pewne niejasności, jakie wystąpiły w zakresie rozliczeń za mięso pochodzące ze zwierząt zabitych w trybie zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych z jednej strony między jednostkami gospodarczymi przeprowadzającymi ubój zwierząt, a z drugiej rolnikami — posiadaczami zwierząt i wojewódzkimi zakładami weterynarii (WZWet.).

Celem niniejszej pracy było zbadanie stanu prawnego dotyczącego omawianej dziedziny, szczególnie na przykładzie pomoru świń i w oparciu o konkretny, typowy przypadek likwidacji świń z zagród zapowietrzonych pomorem oraz akty zaistniałego w związku z tym sporu arbitrażowego i zaprezentować taką wykładnię przepisów, aby była ona zgodna z uznanymi za prawidłowe poglądami praktyki arbitrażowej.

Zasadniczym przepisem regulującym zagadnienie odbioru zwierząt z zagród zapowietrzonych chorobami zaraźliwymi w celu ich zabicia jest przepis § 9 ust. 1 zarządzenia nr 106 Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 14.XI.1969 r. w sprawie skupu i zagospodarowania zwierząt rzeźnych wypadkowych, z uboju z konieczności oraz przyjmowanych warunkowo (Dz. Urz. Min. Przem. Sp. i Sk. z 1969 r. Nr 13, poz. 51 i z 1972 r. Nr 6, poz. 30 i Dz. Urz. Min. Rol. z 1970 r. Nr 3, poz. 35). Stosownie do tego przepisu jednostki gospodarcze, w których posiadaniu znajdują się rzeźnie sanitarne i punkty uboju sanitarnego dokonujące uboju zwierząt wypadkowych i przyjmowanych warunkowo, obowiązane są dokonywać skupu i zagospodarowania tych wszystkich zwierząt, przy czym:

— warunkowy skup zwierząt rzeźnych obejmuje także zwierzęta, co do których właściwy organ zarządził zabicie w trybie przepisów o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (§ 2, pkt 4 zarządzenia),

— zwierzęta poddawane zabiciu w tym trybie powinny być bezpośrednio skupowane przez te rzeźnie (punkty uboju) bez ich ważenia, kłusowania i klasyfikacji (§ 6 ust. 2 zarządzenia).

Przepis § 6 ust. 2 zarządzenia określa ponadto, że rzeźnie sanitarne i punkty uboju sanitarnego wyznaczają wojewodowie (w zarządzeniu: właściwe d/s weterynarii organy administracji) w porozumieniu z jednostkami gospodarczymi, którym te rzeźnie i punkty są podporządkowane. Ponadto wykazy rzeźni wytypowanych do przeprowadzania uboju świń podejrzanych o zarażenie się pomorem zawierają załączniki nr 1 i 2 do zarządzenia nr 24 Naczelnego Dyrektora Centrali Przemysłu Mięsnego z dnia 7.IV.1971 r. w sprawie uboju świń pochodzących z zagród zapowietrzonych

pomorem świń oraz w sprawie przerobu mięsa uzyskanego z tych świń (Biuletyn Produkcji CRS Nr 6 z 1971 r.). Wykaz ten w praktyce uległ pewnym modyfikacjom, na podstawie § 6 tego zarządzenia, w myśl którego decyzje co do miejsca dokonania uboju lub przerobu mięsa pochodzącego ze zwierząt z powyższych zagród mogą podejmować dyrektorzy wojewódzkich przedsiębiorstw przemysłu mięsnego w porozumieniu z właściwymi wojewódzkimi lekarzami weterynarii.

W przypadku stwierdzenia pomoru świń przepisy o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych upoważniają wojewodę do wydania decyzji zabicia świń dotkniętych pomorem lub podejrzanych — tj. zarówno podejrzanych o chorobę, jak i o zarażenie się, jeżeli przypuszczać należy, że w ten sposób da się osiągnąć stłumienie zarazy (art. 72 rozporządzenia RP z dnia 22.VIII.1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych — Dz. U. Nr 77, poz. 673 wraz z późniejszymi zmianami, m. in. wynikłymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.V.1975 r. — Dz. U. Nr 17, poz. 94, oraz § 347 rozporządzenia wykonawczego Ministra Rolnictwa z dnia 9.I.1928 r. — Dz. U. Nr 19, poz. 167 wraz z późniejszymi zmianami). Obowiązująca wykładnia tego przepisu, jak i inne szczegółowe zasady postępowania służby weterynaryjnej w związku z decyzją o zabiciu świń chorych lub podejrzanych o pomór, zawarte są w ust. 4—8 rozdz. IV wytycznych nr WETzp 651/p—1/74 Ministerstwa Rolnictwa — Departamentu Weterynarii z dnia 15.II.1974 r. w sprawie postępowania służby weterynaryjnej przy zwalczaniu pomoru świń.

Szczegółowe zasady postępowania z mięsem świń pochodzących z zagród zapowietrzonych pomorem regulują również (oprócz przepisów o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa):

— uznane za nadal aktualne powyższymi wytycznymi zarządzenie nr 7 Ministra Rolnictwa z dnia 18.I.1954 r. w sprawie sposobów użytkowania surowców pochodzących ze zwierząt chorych na pomór świń i podejrzanych oraz pismo okólne Centralnego Zarządu Weterynarii z dnia 20.III.1954 r. w tej sprawie (Zb. Przep. Wet. tom II, str. 261 i 263),

— wewnętrzne, technologiczne normy postępowania ujęte w załączniku nr 3 do zarządzenia nr 24 Naczelnego Dyrektora CPMs z dnia 7.IV.1971 r. dotyczące warunków uboju świń podejrzanych o zarażenie się pomorem oraz warunków obróbki i przerobu artykułów pochodzących z takiego uboju.

W konkretnej sprawie wydano 7 decyzji o zabiciu świń podejrzanych o zarażenie się pomorem. Świnie te zostały dostarczone do rzeźni sanitarnej. Mięso z tych świń, m. in. wobec braku warunków do przerobu mięsa, oceniono i oznakowano jako warunkowo zdadne, poddano sterylizacji i przekazano do sprzedaży w miejscowej taniej jatce. Rzeźnia dokonywała sprzedaży tego mięsa na zasadach komisowych

— rolnicy dostawcy otrzymali należność obliczoną według stawek ustalonych dla mięsa warunkowo zdatnego za mięso sprzedane, a ponadto za mięso nie sprzedane w taniej jatce, które uległo zepsuciu, należność równą wartości mięsa niezdatnego przekazanego „Bacutiłowi” (po 0,30 zł za 1 kg).

Na podstawie przepisów o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych wojewódzki lekarz weterynarii przyznał i wypłacił rolnikom — posiadaczom zabitych świń — odpowiednie odszkodowanie potrącając z sumy odszkodowania kwoty, jakie otrzymali oni z rzeźni sanitarnej. Ponadto wojewódzki lekarz weterynarii wystąpił do rzeźni sanitarnej z roszczeniem o wypłacenie WZWet. kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy pełną wartością rzeźną zabitych świń, a wypłaconymi przez rzeźnię rolnikom kwotami, wychodząc z założenia, że rzeźnia wadliwie nie wypłaciła im należności za pełną wartość rzeźną dostarczonych sztuk, na skutek czego WZWet. poniósł straty. Wypłacając bowiem odszkodowanie WZWet. mógł potrącić rolnikom tylko kwoty faktycznie wypłacone, które w związku z postępowaniem rzeźni sanitarnej były zaniżone.

Rzeźnia sanitarna nie uznała roszczenia i stała na stanowisku, że była ona uprawniona do dokonania rozliczeń w podany wyżej sposób, gdyż:

— sprzedane przez rolników zwierzęta miały wady, za które sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi na zasadzie art. 556 § 1 Kodeksu cywilnego i w związku z tym miała ona prawo — zgodnie z przepisem art. 560 § 1 Kc. — żądać obniżenia ceny, co uczyniła wypłacając rolnikom tylko należności, jakie uzyskała z faktycznej sprzedaży mięsa na zasadach komisowych, potrącając z tych należności koszty usług ubojowych; zdaniem tej rzeźni przepis § 14 zarządzenia nr 106 Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu istotnie reguluje tę sprawę w sposób odmienny, ale wobec tego, że jest on sprzeczny z Kodeksem cywilnym — aktem prawnym wyższego rzędu — nie może on mieć w sprawie zastosowania,

— należność za mięso mogła być obliczona wyłącznie według stawek obowiązujących przy sprzedaży mięsa warunkowo zdatnego i tylko za ilość faktycznie sprzedaną, gdyż przy sprzedaży komisowej rzeźnia nie ponosi ryzyka handlowego związanego ze sprzedażą takiego mięsa, a ryzyko to ponosi rolnik-dostawca.

Na tle tych przeciwstawnych stanowisk dwu stron prezentują następujący pogląd, częściowo oparty na określonych rozstrzygnięciach postępowania arbitrażowego.

W związku z przepisami zarządzenia nr 106 Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z 1969 r., zarządzenia nr 24 Naczelnego Dyrektora CPMs z 1971 r. i decyzji administracyjnej nakazującej zabicie świń chorych na pomór lub podejrzanych o tę chorobę lub o zarażenie się nią, wynika obowiązek przyjęcia tych zwierząt

do rzeźni w celu dokonania uboju i zagospodarowania mięsa na zasadach określonych tymi zarządzeniami. Z mocy decyzji administracyjnej powstaje w takim przypadku między stronami, tj. WZWet. i jednostką gospodarczą zarządzającą rzeźnią sanitarną, stosunek zobowiązaniowy wyrażający się w obowiązku świadczenia przez tę rzeźnię usług ubojowych oraz zagospodarowania mięsa pochodzącego z zabitych zwierząt przez jego sprzedaż w taniej jatce lub przerób (w przypadku uznania mięsa za pełnowartościowe).

WZWet., jako strona w stosunku zobowiązaniowym posiada w stosunku do rzeźni sanitarnej przy opisanym wyżej stanie faktycznym roszczenie wynikające z ciążącego na rzeźni obowiązku sprzedaży wszystkiego mięsa uznanego za warunkowo zdatne w trybie i po cenach mających zastosowanie do takiego mięsa. Podstawą roszczenia jest tu zasadniczy przepis Kodeksu cywilnego dotyczący skutków niewykonania zobowiązań i istniejącej z tego tytułu odpowiedzialności stanowiący, że jednostka zobowiązana do świadczenia (dłużnik) obowiązana jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że jest to następstwem okoliczności, za które nie odpowiada (art. 471). Istnieje tu więc prawne domniemanie odpowiedzialności rzeźni sanitarnej za właściwe zagospodarowanie (sprzedaż) wszystkiego mięsa. Z odpowiedzialności tej rzeźnia może się zwolnić tylko wówczas, jeżeli udowodni, że brak możliwości zagospodarowania wynikał z przyczyn, za które rzeźnia odpowiedzialności ponosić nie może, tj., że mimo dołożenia maksymalnej, należytej staranności (obowiązek szczególnej ochrony mienia społecznego — art. 355 § 2 Kc) nie była w stanie tego mięsa odpowiednio zagospodarować, np. przez przerzut do innych rejonów kraju lub inne zagospodarowanie w sposób zgodny z zarządzeniem nr 42 Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 30.V.1974 r. w sprawie zużytkowania mniej wartościowych i warunkowo zdatnych mięsa, podrobów i tłuszczów przez przemysł i handel społeczniowy (Dz. Urz. Min. Przem. Sp. i Sk. Nr 4, poz. 16).

Fakt przekazania tylko mięsa po przegotowaniu do taniej jatki nie jest dowodem dołożenia należytej staranności w zagospodarowaniu go, bowiem sama sprzedaż w taniej jatce jest normalnym obowiązkiem rzeźni sanitarnej. Rzeźnia sanitarna, która uzyskała mięso warunkowo zdatne przeznaczone do sprzedaży, odpowiada za jego odpowiednie zagospodarowanie i musi, w granicach art. 471 Kc, ponieść skutki ewentualnego zepsucia tego mięsa, jeżeli nie dołożyła należytej staranności w jego zagospodarowaniu. Skutków tych nie powinni ponosić ani rolnicy ani WZWet., gdyż nie są oni uprawnieni do dokonywania obrotów tym artykułem.

WZWet. nie posiada natomiast roszczenia o pokrycie przez rzeźnię sanitarną poniesionej

szkody w wyniku wypłacenia rolnikom odpowiednich odszkodowań, gdyż do tego zakład ten jest zobowiązany na podstawie przepisów o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych. Intencją bowiem tych przepisów jest właśnie pokrycie w takich przypadkach różnicy między wartością zwierząt poddanych ze względów epizootycznych zabiciu i wartością mięsa nieszkodliwego przez poddanie go sterylizacji i uznanego za warunkowo zdatne. Rzeźnia sanitarna powinna wypłacić należność za zwierzęta, z których mięso uznano za warunkowo zdatne, obliczoną według zasad podanych w § 14 zarządzenia nr 106 Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu, tj. zastosować cennik jak za żywca warunkowo zdatny (ze względu na zasadę, że należy przeliczyć mięso na wagę żywą) z jednoczesnym pomniejszeniem tych należności o 15% i bez potrącania należności z tytułu usług ubojowych. W tym zakresie obowiązywał cennik nr 3/71 „Artykuły mięsne” z zarządzenia nr 39/22/71 Państwowej Komisji Cen, określający dla żywca warunkowo zdatnego — trzody chlewnej cenę 13,35 zł za 1 kg wagi żywej netto, a dla prosiąt i warchlaków — 5,50 zł za 1 kg tej wagi.

Wnioski

1. Zwierzęta likwidowane w związku ze zwalczaniem chorób zaraźliwych powinny być poddawane zabiciu w generalnie dla danego województwa ustalonych rzeźniach sanitarnych (punktach uboju sanitarnego), a mięso z tych zwierząt powinno być przerabiane w wyznaczonych zakładach. Zarówno w fazie uzgadniania typowanych rzeźni, punktów i zakładów,

jak i w fazie kierowania w tym trybie zwierząt do uboju lub mięsa do przerobu, WZwet. (ośrodek zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych i Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna) powinny ściśle współdziałać z wydziałem handlu i usług urzędu wojewódzkiego, jak i z właściwymi jednostkami gospodarczymi, w celu podjęcia decyzji zapewniających zachowanie odpowiedniego reżimu przeciwepizootycznego przy zagospodarowywaniu mięsa pochodzącego z zabitych zwierząt.

2. Z obowiązujących przepisów wyraźnie wynika, że wyznaczona rzeźnia sanitarna obowiązana jest zwierzęta podlegające zabiciu w trybie przepisów o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych przyjąć i pochodzące z nich mięso zagospodarować, pokrywając należność (z pewnymi tylko potrąceniami) za całość mięsa przeznaczanego do sprzedaży w taniej jacie lub poddane przerobowi, chyba, że mimo dołożenia należytej staranności w żaden sposób nie była w stanie mięsa odpowiednio zagospodarować.

3. Prawidłowe stosowanie omówionych zasad pozwoliłoby na pewne ograniczenie wydatków budżetu centralnego Ministerstwa Rolnictwa na odszkodowania za zwierzęta zabite z powodu chorób zaraźliwych i wykorzystanie zaoszczędzonych w ten sposób środków na cele profilaktyczne.

Piśmiennictwo

1. Akty normatywne podane w tekście.
2. Materiały spraw arbitrażowych nr: OT — 1721/74, Ko — 2658/74 i OT — 4919/75.

Adres autora: doc. dr Władysław Lutyński, ul. Zeromskiego 25/12, 02-881 Warszawa.

CUTLIP R. C., MENGELING W. L.: Doświadczalne zakażenie nowo narodzonych prosiąt parwowirusami. (Experimentally induced infection of neonatal swine with porcine parvovirus). *Am. J. vet. Res.*, 36, 1179—1182, 1975 (8).

Badania przeprowadzono na 8 jednodniowych prosiąt z tego samego miotu, które otrzymano na drodze histerektomii. Dwa prosięta zakażono donosowo 1 ml hodowli szczepu NADL-4, 2 zakażono dożylnie 5 ml hodowli szczepu NADL-2. Pozostałe 4 sztuki stanowiły grupę kontrolną. Zakażone sztuki poddano następnie ubojowi po 3 i 7 dniach po zakażeniu. U zakażonych prosiąt nie wystąpiły żadne objawy lub zmiany chorobowe. Wirus izolowano w dużych stężeniach z mięśni i narządów mięsnych, w niskich zaś stężeniach z ośrodkowego układu nerwowego i surowicy. Miano swoistych przeciwciał wykrywalnych w odczynie zahamowania hemaglutynacji wynosiło u prosiąt poddanych ubojowi po 3 dniach po zakażeniu poniżej 1:5, zaś u prosiąt poddanych ubojowi po 7 dniach 1:89—1:320. Odczyn immunofluorescencji wykazał nagromadzenie antygeny wirusowego w węzłach chłonnych, komórkach blastycznych i komórkach nabłonka zatok węzłów chłonnych, lamina propria, podśluzówce żołądka i jelit, komórkach mięsny nerek, rzadziej w komórkach nabłonków kanalików krętych i kłębuszkach nerkowych. Skupiska wirusa stwierdzono również w wątrobie, płucach, trzustce, jądrach i nadnerczach.

G.

ROSEOE D. E., NIELSEN S. W., EATON H. D., ROUSSEAU J. E.: Chroniczne zatrucie ołowiem u królików: porównanie trzech testów diagnostycznych. (Chronic plumbism in rabbits: a comparison of three diagnostic tests). *Am. J. vet. Res.*, 36, 1225—1229, 1975 (8).

Porównano czułość i przydatność diagnostyczną trzech testów stosowanych do wykrywania przewlekłego zatrucia ołowiem: określanie poziomu ołowiu we krwi, oznaczanie poziomu kwasu aminolewulinowego (UALA) oraz test fluorescencji erytrocytów (FET). Badania przeprowadzono na królikach, które otrzymywały 25 (grupa A), 50 (grupa B) i 100 (grupa C) mg Pb (kg wagi ciała codziennie przez okres 87 dni. U wszystkich królików z grupy A, B i C wystąpił wyraźny wzrost stężenia ołowiu w surowicy krwi, przekraczający wartość 0,030 mg/dl tj. maksymalną wartość stwierdzalną w grupie kontrolnej. W oparciu o test UALA uzyskano dla wszystkich królików z grupy A, 66% królików z grupy B, wyniki fałszywie ujemne (wartość poniżej 0,12 mg/dl tj. poniżej wartości stwierdzanej w grupie kontrolnej). Jedynie u królików z grupy C ten test wypadł dodatnio. Wyniki uzyskane w teście FET pokrywały się z wynikami oznaczeń poziomu Pb we krwi. U królików z grupy B i C objawy kliniczne zatrucia były bardzo słabo zaznaczone.

G.